

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 18 juni 2019
Betreft Stand van zaken aanpak Laaggeletterdheid

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u de toegezegde stand van zaken over de aanpak van laaggeletterdheid in Nijmegen en de voortgang op de aangenomen motie 'Beter lezen en schrijven? Daar heb je recht op!'.

Op basis van landelijke kengetallen wordt geschat dat ongeveer 11% van de Nijmegenaren moeite heeft met lezen en schrijven. Om zelfstandig en actief te kunnen deelnemen in onze samenleving is het nodig om te beschikken over een goede beheersing van de Nederlandse taal. In Nijmegen wordt daarom succesvol geïnvesteerd in een samenhangende aanpak van laaggeletterdheid en taalverwerving. Er is de laatste jaren een toename van het aanbod en een groei van het aantal deelnemers. Met name door de inzet van de taalcoördinator komt meer samenhang in het aanbod en een betere toeleiding.

In deze brief volgen we de weg van de laaggeletterde door te starten met het vinden van mensen, te vertellen over het doorverwijzen en het brede aanbod in de gemeente.

Het vinden en doorverwijzen van laaggeletterden

In heel Nederland, ook in Nijmegen, zoeken organisaties en gemeentes naar de beste manier om laaggeletterdheid te signaleren en mensen door te verwijzen naar passend aanbod. In Nijmegen hebben verschillende partners, waaronder het Werkbedrijf en het UWV, hun mensen getraind, zodat ze zich bewust zijn van het probleem en kunnen signaleren. Binnen onze gemeentelijke organisatie worden medewerkers die veel contacten hebben met klanten, zoals de klantmanagers bij uitkeringsbeheer, getraind om alert te zijn op signalen van laaggeletterdheid. Professionals hebben naast een training vaak een hulpmiddel nodig om laaggeletterdheid daadwerkelijk bespreekbaar te maken. De taalcoördinator die wij als regiogemeenten hebben aangesteld, begeleidt organisaties bij deze stap.

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Nevin Tosun
n.tosun@nijmegen.nl
T 024 – 329 93 38

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Ruim de helft van de laaggeletterden is autochtoon (NT1). Deze mensen hebben vaak slechte ervaringen met onderwijs, ervaren veel schaamte en houden hun problemen dan ook vaak verborgen. Dit maakt dat deze doelgroep moeilijk te bereiken en te motiveren is. Om deze reden besteden we extra aandacht aan deze groep onder meer door gerichte werving op vindplaatsen, zoals de Stips.

Vraag en aanbod in Nijmegen

De groep laaggeletterden kent een grote verscheidenheid in leeftijd, leefsituatie, herkomst opleidingsniveau, leervermogen en leerwensen. De vraag naar taalaanbod is daardoor zeer divers. In het aanbod van activiteiten in Nijmegen wordt recht gedaan aan de diversiteit van de doelgroep, het omvat een breed pallet van activiteiten.

Om mensen te kunnen doorverwijzen naar passend aanbod, moet het aanbod goed in beeld zijn. Een overzicht van het aanbod in het hele Rijk van Nijmegen is beschikbaar voor alle aanbieders in de regio, zodat het onderling doorverwijzen soepeler kan verlopen. We zijn bezig om het aanbodoverzicht voor alle burgers toegankelijk te maken. Voor het aanbodoverzicht, zie de bijlage.

Uit het aanbodoverzicht blijkt dat het professionele aanbod in Nijmegen divers is. ROC Nijmegen biedt op verschillende locaties, zoals de Marterstraat en de Meijhorst, educatie aan begeleid door professionele docenten om mensen beter te leren lezen, schrijven, rekenen en werken met de computer. Het aantal NT1'ers in de groepen van dit professionele aanbod is in verhouding met andere Nederlandse gemeentes hoog. Binnenkort komt er een extra NT1 groep bij, omdat het aantal aanmeldingen is toegenomen. We participeren in landelijke overleggen om onze ervaringen en succesfactoren te delen met andere gemeenten. Ook blijkt uit het aanbod dat er een breed scala aan niet-professioneel aanbod is. Het aanbod is gevarieerd, laagdrempelig en verspreid door heel Nijmegen. We zijn aan het experimenteren met trajecten die taal combineren met thema's als gezondheid, werk of opvoeding. Bijvoorbeeld de groep 'Voel je Goed' bij het Werkbedrijf over een gezonde leefstijl. Het ROC en de Bibliotheek OBGZ hebben specifiek voor bedrijven een project opgezet met aanbod gericht op werkende mensen. Werkgevers kunnen zo via interne trajecten hun eigen mensen scholen in basisvaardigheden.

Samenwerking en ontwikkelingen bredere thema laaggeletterdheid

Het afgelopen jaar is veel inzet geweest om laaggeletterde bewoners te vinden en door te verwijzen naar passend aanbod. Om ervoor te zorgen dat het aanbod aansluit bij de vraag, verkennen we de mogelijkheden om het thema laaggeletterdheid samen met andere organisaties breed onder de aandacht te brengen. We trekken samen op om de aanpak van laaggeletterdheid naar een hoger plan te tillen. Dit doen we door:

- direct na het zomerreces een bijeenkomst te organiseren met werkgeversorganisaties en andere relevante partijen, waaronder het UWV, het Werkbedrijf, het ROC, Leerwerkloket en de bibliotheek Gelderland Zuid en samen met deze partners een plan op te stellen om werkgevers structureel op de hoogte te houden van alle scholingsmogelijkheden rondom laaggeletterdheid.

Daarnaast geven we in onze gemeentelijke organisatie breed aandacht aan het versterken van het signaleren van laaggeletterdheid en het gebruik van passende screeningsinstrumenten. Hierover zijn we ook in gesprek met het Werkbedrijf. Daarmee geven we tevens uitvoering aan de motie 'Beter lezen en schrijven? Daar heb je recht op!'.

- deelname aan de landelijke monitoring sociale inclusie. Hierdoor krijgen we meer inzicht in de kwaliteit van de trajecten. Vanaf 2020 gaat het ministerie meer regie vragen van gemeentes op de kwaliteit van het aanbod. De gemeente Nijmegen start al in 2019 samen met verschillende andere gemeentes zoals Breda, Rotterdam, Amsterdam, Arnhem en Groningen. Zo wordt Nijmegen een voorloper op dit gebied.
- rijkssubsidie in te zetten om (nog) meer NT1'ers te bereiken. De bibliotheek heeft samen met het ROC, Rabobank, bindkracht 10, het Werkbedrijf, GGD en de gemeenten Beuningen en Nijmegen subsidie ontvangen van het ministerie van OCW.

Ten slotte

We blijven investeren in het bereiken van laaggeletterden en hun omgeving. Hiervoor sluiten we aan bij de campagne van de Provincie Gelderland. Daarnaast vragen we tijdens de Week van de Alfabetisering (9 tot en met 15 september in 2019) samen met de partners op ludieke wijze aandacht voor de strijd tegen laaggeletterdheid.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlage: overzicht aanbod Laaggeletterdheid juni 2019